

PlĀ«no ratificĀ«t Kijevas protokolu par piesĀ«rĀ«tĀ«joĀ«jo vielu un izmeĀ«ju pĀ«rneses reĀ«listriem

Friday, 10 August 2007

9.augustĀ«, Valsts sekretĀ«ru sanĀ«ksmĀ« tika izsludinĀ«ts Vides ministrijas sagatavotais normatĀ«vĀ« akta projekts “Par Apvienoto NĀ«ciju OrganizĀ«cijas un Eiropas EkonomiskĀ«s Komisijas OrhĀ«sas konvencijas Kijevas protokolu par piesĀ«rĀ«tĀ«joĀ«jo vielu un izmeĀ«ju pĀ«rneses reĀ«listriem (PRTR - red.)“.

ANO un EEK Protokolu par piesĀ«rĀ«tĀ«joĀ«jo vielu un izmeĀ«ju pĀ«rneses reĀ«listriem Eiropas Kopiena parakstĀ«ja KijevĀ« 2003.gada 21.maijĀ« un tas ir ieviests ar 2006.gada 18.janvĀ«ra Eiropas Parlamenta un Padomes regulu (EK) Nr. 166/2006 par Eiropas PiesĀ«rĀ«tĀ«joĀ«jo vielu un izmeĀ«ju pĀ«rneses reĀ«listra ievieĀ«šanu un Padomes DirektĀ«vu 91/689/EEK un 96/61/EK grozĀ«Ā«šanu.

PRTR protokols par piesĀ«rĀ«tĀ«joĀ«jo vielu un izmeĀ«ju pĀ«rneses reĀ«listriem ir izstrĀ«dĀ«ts ar mĀ«rĀ«i palielinĀ«t sabiedrĀ«bas informĀ«tĀ«bu par piesĀ«rĀ«tĀ«joĀ«jo vielĀ«m, to ietekmi uz vidi un pĀ«rnesĀ«m starp daĀ«Ā«diem vides komponentiem.

NormatĀ«vĀ« akta projekts paredz PRTR protokola ratifikĀ«ciju LatvijĀ«, kas attiecĀ«gi arĀ« sniedz ieguldĀ«jumu protokola ratifikĀ«cijai Eiropas Kopienas IĀ«menĀ«.

ReĀ«listrs ir iecerĀ«ts kā elektroniska un sabiedrĀ«bai viegli un bez maksas pieejama datu bĀ«ze, kurĀ« ikvienam iespĀ«jams iegĀ«t informĀ«ciju par daĀ«Ā«du saimniecisko darbĀ«bu radĀ«to piesĀ«rĀ«tĀ«joĀ«jo vielu, tĀ«dĀ«jĀ«di sekmĀ«jot sabiedrĀ«bas IĀ«dzīvībai vidi saistĀ«tu IĀ«mumu pieĀ«tēmĀ« un veicinĀ«tu piesĀ«rĀ«tĀ«joĀ«jo samazinĀ«Ā«šanu un novĀ«rĀ«šanu.

PRTR (no angĀ«ļu "Pollutant Release and Transfer Register") ir vides piesĀ«rĀ«tĀ«joĀ«jo kontroles paĀ«tĀ«miens, ko pirmo reizi sĀ«ka pielietot ASV, kad 1979.gadĀ« Ā«...udĀ«Ā«rsijas štatĀ« tika izpĀ«tĀ«ta 154 toksisku Ā«Ā«misko vielu izmantoĀ« un ceĀ«i, pa kādiem šĀ«s vielas nokĀ«st vidĀ«. Šis pĀ«tĀ«jums kāĀ«uva par pamatu obligĀ«tai Toksisko vielu izmeĀ«ju uzskaitē (Toxic Release Inventory, TRI), ko ieviesa ASV 1987.gadĀ« un kas kopĀ«; 1995.gada ietver aptuveni 600 Ā«Ā«miskĀ«s vielas. ASV radĀ«tĀ« sistĀ«ma izrĀ«dĀ«jĀ«s pietiekami efektĀ«va, jo tĀ«s galvenais mĀ«rĀ«is bija nevis ziĀ«tĀ«jums, kas regulĀ«ri jāiesniedz raĀ«otĀ«jiem, uz kuriem attiecas šĀ« sistĀ«ma, un pat ne sabiedrĀ«bas informĀ«tĀ«gan tas, ka, dĀ«Ā« nepiecieĀ«amĀ«bas sagatavot šo pĀ«rskata ziĀ«tĀ«jumu, raĀ«otĀ«jam nĀ«kas izpĀ«tĀ«t dotĀ«Ā«Ā«misĀ«s vielas plĀ«smu raĀ«oĀ«anas procesĀ« un tĀ«lĀ«k produkta piegĀ«des Ā«dĀ«, kas bieĀ«i vien Ā«auj atkneefektivitĀ«tes un nevajadzĀ«gus zudumus dotĀ«s vielas izmantoĀ«šanĀ« un tĀ«dĀ«Ā« ir ne tikai ekoloĀ«iski, bet arĀ« ekonomiski izdevĀ«gi.

ASV piemĀ«ram drĀ«z sekoja KanĀ«da, Meksika. Ā«oti spĀ«cĀ«ga PRTR sistĀ«ma tika izveidota arĀ« JapĀ«nĀ«. EiropĀ« pirmĀ« kas ieviesa PRTR bija LielbritĀ«nija (1990.gadĀ«- AnglijĀ« un VelsĀ«).

SvarĀ«gi ir neaizmirst, ka PRTR, vismaz oriĀ«linĀ«lĀ« izpildĀ«jumĀ«, bija iniciatĀ«va, kas veicina raĀ«otĀ«jus piemĀ«rot TĀ«rĀ« raĀ«oĀ«anas, vai kā to pĀ«dĀ«jĀ« laikā sauc- IlgtspĀ«jĀ«gas raĀ«oĀ«anas un patĀ«riĀ«ta princips.

Resursi internetĀ«:

- UNEP PRTR lapa (sen nav tikusi aktualizĀ«ta).
- OECD PRTR lapa,
- Eiropas PRTR lapa,
- Latvijas PiesĀ«rĀ«tĀ«joĀ«jo vielu reĀ«listra lapa.

Virums.lv.